

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3036/2023
17.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Марије Терић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Владимир М. Гајић, адвокат из ..., против тужене Привредне коморе Србије са седиштем у Београду, коју заступа пуномоћник Далибор Манић, адвокат из ..., ради поништаја решења, враћања на рад и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 642/22 од 16.09.2022. године, у седници одржаној 17.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 642/22 од 16.09.2022. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви парничних странака за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Београду П1 2139/21 од 10.09.2021. године дозвољено је преиначење истакнуто у поднеску пуномоћника тужиље од 08.09.2021. године, поништено решење број .. од 24.12.2015. године тужене Привредне коморе Србије из Београда, којим је отаказан уговор о раду запосленој АА из ..., као незаконито, па је обавезана тужена да тужиљу врати на рад, и обавезана тужена да тужиљи, на име накнаде штете у висини изгубљене зараде, исплати месечне износе ближе наведене у изреци пресуде, са законском затезном каматом од дана доспећа сваког појединачног месечног износа до исплате, а за период од јануара 2016. године закључно са мартом 2019. године, обавезана је тужена да у корист тужиље изврши уплату доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање РФ ПИО, по стопи која важи у моменту плаћања, да у корист тужиље изврши уплату доприноса за здравствено осигурање РФЗЗ по стопи која важи у моменту плаћања и да у корист тужиље изврши уплату доприноса за случај незапослености НСЗ по стопи која важи у моменту плаћања, а који се доприноси плаћају на износе зарада утврђених по месецима и годинама у ставу трећем изреке пресуде и обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 382.368,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 642/22 од 16.09.2022. године, одбијена је, као неоснована, жалба тужене и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 2139/21 од 10.09.2021. године и одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова поступка по жалби, као неоснован.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП које су учињене у поступку пред другостепеним судом и због погрешне примене материјалног права.

Тужиља је поднела одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ број 72/11...10/23), па је утврдио да ревизија тужене није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

У другостепеном поступку није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене било које одредбе Закона о парничном поступку, па нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП на коју се у ревизији посебно указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била у радном односу код тужене на неодређено време, на основу уговора о раду од 27.12.2001. године, са припадајућим анексима и радила је до 31.12.2015. године. Почев од 10.02.2015. године тужиља је радила на пословима самосталног саветника у Бироу за Након што је тужена ангажовала консултантску кућу да изврши анализу послова код тужене и да преиспита постојећи модел постојања, у складу са закључцима изнетим у пројекту „Анализа послова“ којим је утврђено да је неопходно спровести реорганизацију, тужена је 26.10.2015. године донела Одлуку о увођењу организационих промена број 7/36, као и Правилник о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији радних места стручне службе Привредне коморе број 7/37, којима је извршена реорганизација у оквиру организационих делова код тужене, кроз укидање одређеног броја послова и смањење броја извршилаца на одређеним пословима. Између осталог, у члану 2. наведеног Правилника одређено је да се у члану 4. Правилника, у поглављу II - унутрашња организација, брише Служба унутрашње контроле у организационом делу Послови подршке привреди Сектора за привредни систем, те да се у Центру за мала и средња привредна друштва, између осталог, брише и Биро за Тужена је потом донела Одлуку о покретању поступка за утврђивање вишка запослених број 01-76/1 од 06.11.2015. године, којом је покренут поступак за утврђивање вишка запослених, те је у члану 4. 1. одређено да ће сви запослени на пословима из одредбе 2.1 Одлуке бити утврђени као вишак запослених за чијим радом престаје потреба, без примене критеријума, с обзиром да су ови послови у целости престали да се обављају код тужене, као послодавца, услед чега су изменама Правилника укинута.

Тужена је, у складу са Одлуком о вишку, дана 09.11.2015. године на огласним таблама објавила оглас 1 за прикупљање документације, у циљу примене критеријума за одређивање вишка запослених на пословима на којима се смањује број извршилаца, а којим је позвала запослене да доставе потребну документацију и запосленима

оставила могућност да се добровољно изјасне да без примене критеријума буду утврђени као вишак. Такође, на огласним таблама тужена је објавила и оглас 2 за прикупљање пријава. Предлог програма решавања вишка запослених од 26.11.2015. године је достављен репрезентативним синдикатима код послодавца, као и Националној служби за запошљавање. Тужена је 04.12.2015. године примила мишљење о Предлогу посебног програма изнето од стране НСЗ, а дана 11.12.2015. године мишљење синдикалних организација у вези са предлогом програма, које је тужена размотрила и донела Програм решавања вишка запослених од 22.12.2015. године. Овим програмом је одређен укупан број запослених на неодређено време код тужене на дан доношења Програма, који износи 289, да међу запосленима који на дан доношење програма обављају послове из одредаба 1.3 и 1.4 постоји укупно пет запослених који уживају заштиту од отказа уговора о раду из члана 187. Закона о раду, да су се 22 запослена добровољно пријавила да буду утврђени као вишак без примене критеријума, да је тужена за 24 запослена обезбедила примену мере за запошљавање, и то рад код другог послодавца и рад са непуним радним временом. Од укупног броја запослених из одредбе 1.3 и 1.4 Програма 86 запослених представљају вишак за чијим радом престаје потреба, а да се у Центру за мала и средња привредна друштва, између осталог, брише и Биро за Оспореним решењем тужиљи је отказан уговор о раду с обзиром да је проглашена технолошким вишком због организационих и економских промена, а тужена је тужиљи исплатила отпремнину. Према извештају РФ ПИО од 15.12.2016. године код тужене је након 25.12.2015. године запослено 70 лица, али та лица нису запослена у року од 3 месеца од дана престанка радног односа тужиље.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање првостепени суд је закључио да је тужбени захтев основан, применом одредби Закона о раду ближе наведеним у образложењу пресуде. Наиме, од тужене је тражен списак запослених који су засновали радни однос на неодређено време у периоду од 01.01.2013. године до 31.12.2015. године, али тужена овај списак није доставила суду наводећи да сматра да овај списак није од утицаја на пресуђење и да није релевантно достављање списка свих новозапослених. При чињеници да је у поступку спорно питање да ли је постојало неко радно место код тужене које је било упражњено и на које је тужиља као вишак могла бити распоређена и да ли је то радно место тужена попунила другим лицима, што би представљало злоупотребу института технолошког вишка, првостепени суд сматра да је тужена била дужна да достави суду наведени списак са траженим подацима, па је применом члана 231. став 1. Закона о парничном поступку, закључујући да тужена прикрива кључне податке и да је својом кривицом спречила да суд утврди истинитост или неистинитост навода тужене, усвојила тужбени захтев и утврдила да је оспорено решење о отказу тужиљи незаконито, а последица те незаконитости је обавеза тужене да тужиљу врати на рад и да јој исплати накнаду штете на име изосталих зарада и уплати припадајуће доприносе.

Другостепени суд је у свему прихватио разлоге првостепеног суда за одлуку о тужбеном захтеву, сматрајући да је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно примењено материјално право, као и правило о терету доказивања.

Врховни суд сматра да су нижестепени судови, на утврђено чињенично стање правилно применили материјално право доносећи побијану одлуку, за коју су дали довољно разлога, које у свему прихвата и Врховни суд.

На правилност побјане пресуде не утичу наводи ревизије којима се указује да је првостепени суд одбио извођење доказа достављањем списка лица која су запослена у периоду од 01.01.2013. године до 31.12.2015. године код тужене. У поступку је поуздано утврђено да је суд тражио од тужене достављање наведеног списка, а да тужена то није учинила јер је сматрала да тај доказ није потребан и да није од утицаја на пресуђење у овој правној ствари. Управо супротно, како то правилно сматрају нижестепени судови, наведени списак је било потребно доставити, јер је спорно питање у овој парници да ли је постојало неко радно место код тужене које је било упражњено, а на које је тужила као вишак могла бити распоређена и да ли је то радно место тужена попунила другим лицима, а што је од утицаја на одлуку о законитости решења о отказу уговора о раду тужиље.

Остали наводи ревизије представљају понављање навода жалбе, које је другостепени суд у својој одлуци оценио, а оцену тих навода прихвата и Врховни суд.

Цењени су и остали наводи ревизије којима се не доводи у сумњу правилност и законитост побјане пресуде, због чега ти наводи нису посебно образложени.

Тужена није успела у ревизијском поступку, а трошкови састава одговора на ревизију нису били нужни, због чега су захтеви парничних странака за накнаду трошкова ревизијског поступка одбијени, у смислу члана 153. и 154. Закона о парничном поступку.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци пресуде на основу члана 414. став 1. и члана 165. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић